

Namn och typbeteckning: Audes Studio MkII
Fabrikation: Estland
Information: HiFi Kit, 08-3351 51
Pris: Ca. 6.500 kr (stativ 1.800 kr paret)

Estinsk estetik

Av Qrt Lassen och Michael Madsen

Det dr inte många som associerar Estland med hifi-högtalare. Det borde de kanske...

Fiman Andes är hemmahömd i Estland och grundades 1959. På den tiden var man teveran-tör av transformatorer och kablar till det sovjet-iska försvaret. Andes har tittverkar högtalare sedan 1984 och de senaste sju åren avert kabinet-ten till dem. Idag har firman vuxit till en 100.000 kvadratmeter stor fabrik fördelad på sex bygg-nader där de ca 70 medarbetarna huserar.

Som en av våra skribentkollegor så rik-tigt påpekade vid förra redaktionsmötet, var det ofta verkliga upplevelser han saknade när han testade hifi-apparater. Ett välklingande stycke teknik är inte till-rackligt i sig, det bör helst också pynta i hemmet och få lyssnaren att engagera sig i musiken. Studio mkII högtalaren från Audes i Estland infriar i hög grad dessa för-väntningar hos vårt alltid så flitiga testlag.

Redan vid upppackningen registrerar vårt falköga nämligen att man gjort särskilt myck-et ut av utformningen. Således är de 62 cm höga stativen (extrautrustning för ca 1.800 kr paret) i samma snygga mörkröda träslag som högtalarna, och samtidigt ett stabilt fun-dament. Stativen kan fyllas med t.ex. torr sand eller blyhagel om man ytterligare vill förstärka stabiliteten. Det medföljer sylvassa spikes att skruva i stativens fötter och man har likaledes monterat spikes i den piatta som håller Studio Mk2 på piats. Dessa kan lätt justeras med en vanlig skruvmejsel.

Kabinetten är tillverkade av 21 mm MDF platta och är invändigt uppstyvade och akustiskt dämpade. Dessutom har Audes Studio MK II påmonterat två träfanera-de "vingar" på var sida som är utformade så att de går ut en smula över baksidan på det egentliga kabinettet. Detta kabinett är ca. 35x27x35 cm, så monterat på firmans egna stativ blir den totala höjden ca. 98 cm.

Den lätt böjda fronten kan enkelt tas av. Bak på Audes Studio hittar vi terminaler av god kvalitet och med möjlighet till bi-wiring.

Man kan köpa till ett högtalarstativ som både matchar högtalarens design och ger den fin höjd och stabilitet.

Egna element

Elementen består av ett 6,5" baktill ventile-rat kombinerat bas/mellanregistrelement av egen fabrikation och ett 1" norskt Seas diskantelement (27 TFFC). På grund av tweeterns icke centrerade placering i fron-ten är det viktigt att placera högtalarna som angivet i den medföljande vägledningen så att vänster och höger högtalare placeras i sin "rätta" sida.

Delningsfiltret tillverkas liksom bas/mellanregistrelementet in house. Man an-vänder sig av polypropylenkondensatorer från den tyske leverantören FNT och Vam-pires syrefria kablar har

använts till den interna kabaldragningen. Delningsfrekvensen ligger på 2,2 kHz.

Basreflexporten sitter på framsidan, vilket betyder att Audes i de flesta fall kan placeras närmare bakväggen än liknande högtalare med portmynningen på kabinet-tets baksida. I bruksanvisningen tillråder Audes att man som minimum har ett avstånd på 30 cm till bakväggen, vilket vi i de flesta fall blott kan hålla med om.

Just ett nära avstånd till bakväggen kan i vissa fall hjälpa en diffus klangbild att bli mer "verklig", då det bakåtriktade ljudet vid en sådan uppställning ankommer tidigare än om ljudvågorna först skall tillryggalägga ett längre avstånd till bakväggen och därefter hela vägen tillbaka till lyssningspositionen. Därför kan det i de flesta fall gott betala sig att experimentera med just denna uppställningsform.

Lustigt är emellertid att diskanten sitter monterad nederst i kabinettet och därför inte når lyssnaren precis i öronhöjd. Dock har de estniska teknikerna vinklat baffeln en aning så att diskanten sitter en grad eller två vinklad uppåt (inte att förväxla med "diskantlyft!"). Audes upplyser även att denna placering absolut inte tillkommit av en slump, utan är noggrant utvald via intensiva lyssningssejourer.

Det är en klar fördel att plocka bort fronten. Högtalaren återger rum och detaljer väsentligt bättre med fronten avtagen, och samtidigt ser Audes Studio då betydligt elegantare ut.

Voksen lyd

Vi vill här ytterligare en gång nämna den snygga designen som helt klart inte lämnar mycket övrigt att önska i denna prisklass. Men den ställer ovillkorligen stora förväntningar till ljudkvaliteten.

Audes Studio MkII har en överraskande vuxen spelstil med behagliga nyanser av långt dyrare utrustning. Och typiskt för en tvåvägshögtalare går övergången från bas/mellanregisterelementet till diskanten betydligt mer problemfritt än hos trevägssystem.

Det är blott vid det nedre mellanregistret att vi vid vissa frekvenser kan ana en smula resonans från basporten; men det hör absolut hemma i avdelningen småsaker. Och givetvis kan denna lolla monitor inte återge ultradjupa basurladdningar, men den är faktiskt snabb och precis nog till och med baskevlilbristers melodilinjer är enkla att följa och de står knivskarpa i rummet.

Seadiskanten har verkligen kommit till sin rätt i denna konstruktion. Diskanten lyfts en smula, men på ett mycket musikaliskt sätt som gör att luftigheten i t.ex. klassiska inspelningar bara känns behaglig och aldrig går över till vasshet.

SINGLE-WIRING

Sitter man för nära, dvs. under ca. 2 m till högtalarna, kan den lätt hävda diskanten bli en aningen påträngande samarbetspartner vid komprimerade rocknummer à la D:A:D eller Joseph Arthurs "Daddy's on Prozac" (Reference CD No. 30, spår 1).

Å andra sidan får man nästan fullt utbyte av Audes' snabba element på nästa spår percussionsolo 4:19 in i numret "Base" från Northern Voices (Reference CD No. 30, spår 2) och livestämningen från Waaberi (spår 4) transformeras riktigt fint ut i rummet.

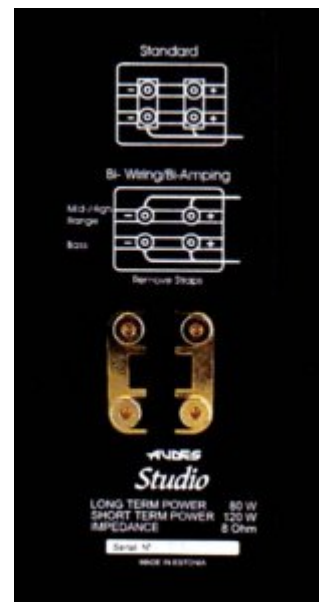
BI-WIRING

Ljudbilden öppnas ytterligare en hel del vid bi-wiring, punktformigheten öppnas i alla plan och luftigheten ökar motsvarande.

Basen blir distinktare, och t.ex. ökas ti-digare nämnda rockspårs dynamik - även om vi fortfarande skall komma ihåg att vi inte har med en sofistikerad spela-högt-rockhögtalare att göra. Även percussionsolot från "Base" blir rumsligt korrektare återgivet. Klangfärgerna lyser bättre och musiken tonar fram mer riktigt, mer- ja, musikaliskt.

En del högtalare blir överhuvudtaget in-te bättre av att användas i en bi-wiring kon-stellation. Med Audes Studio Mk2 är det precis tvärtom. Den skall helt enkelt användas så. Allt annat yore kvalificerat resurs-siöseri. Kabelvalet spelar en stor roll här, men till och med när man använder medel-måttiga kablar visar det sig att bi-wiring principen gör en så stor skillnad att förde-larna är uppenbara. Lyssnaren får helt enkelt långt större upplevelser.

På grund av diskantlyftet vil vi klart av-råda att man använder silverkablar a la nor-ska Renaissance Audio till toppen. I basen gör de mycket nytta, men i diskanten visar de sig från sin skarpaste sida. Detta kabelfe-nomen med t.ex. Renaissance och dess gelikar har vi tidigare hört om från t.ex. B&W-kunniga skribenter här på tidningen.

Audes Studio hör hemma i den kategori av högtalare som ljudmässigt profiterer av bi-wiring. Det är dock ytterst viktigt att man väljer sina kablar med omsorg.

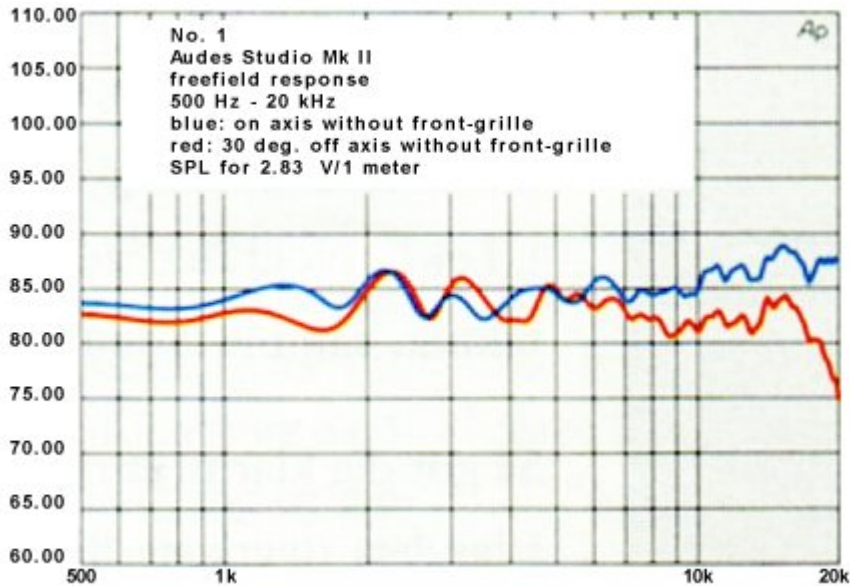
Vi lyssnade till ett mycket brett urval av våra olika referenceplattor, och i våra notat hittar vi inga direkt negativa anmärkningar. Vi hittar blott rosande ord och det faktum att högtalaren har en inbyggd känsla som gör att man får lust att lyssna mer och mer till den ljusa morgon.

Audes Studio MkII bör på grund av sin blygsamma känslighet på ca. 85 dB inte kombineras med små rörför-stärkare, den kräver en stabil och snabb transistorförstär-kare av det bättre slaget. Och som vi varit inne på skall man absolut experimentera med bi-wiring möjligheter-na och olika kablar för att få fullt utbyte av Audes Studio Mk2. Gör man det blir man i gengäld rikligt belönad.

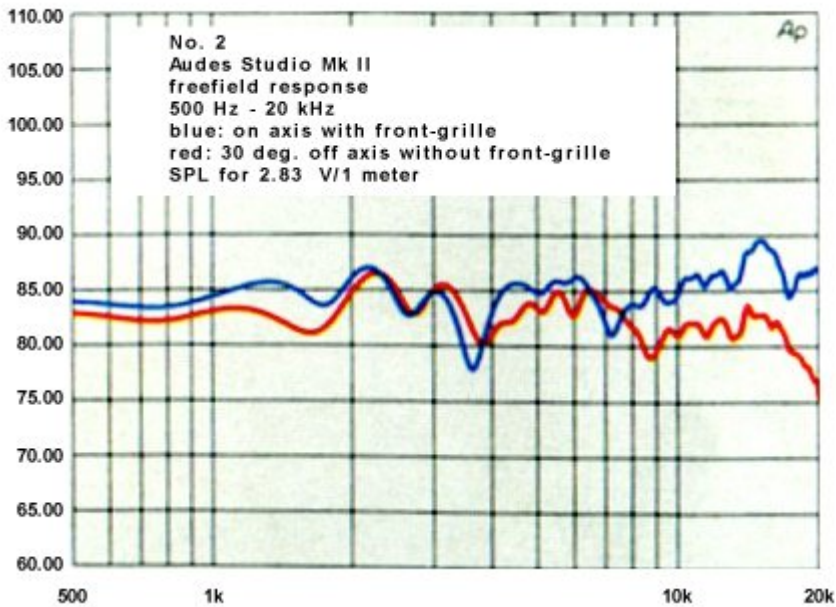
Slutsats

Estniska Audes Studio MkII är en riktigt, riktigt bra högtalare till sitt pris. Prova den tillsammans med en ordentlig avspelnings-kedja och ett par förnuftiga kablar och lägg på din favoritmusik, så skall du bara se! Vi tycker i varje fall att vi fick en riktigt fin upplevelse av vår tid i sällskap med Audes Studio MkII.

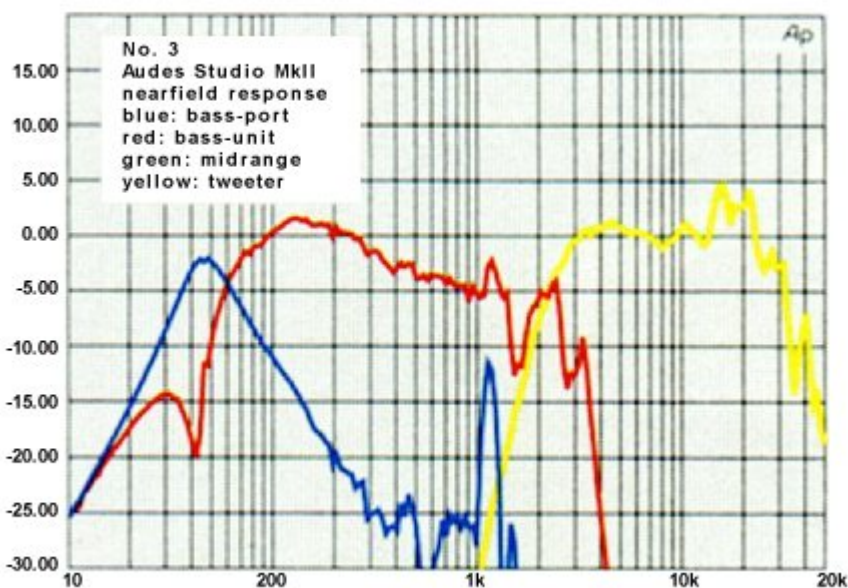
Med en spänningskänslighet på cirka 85 dB/1 m/2,83 volt ligger

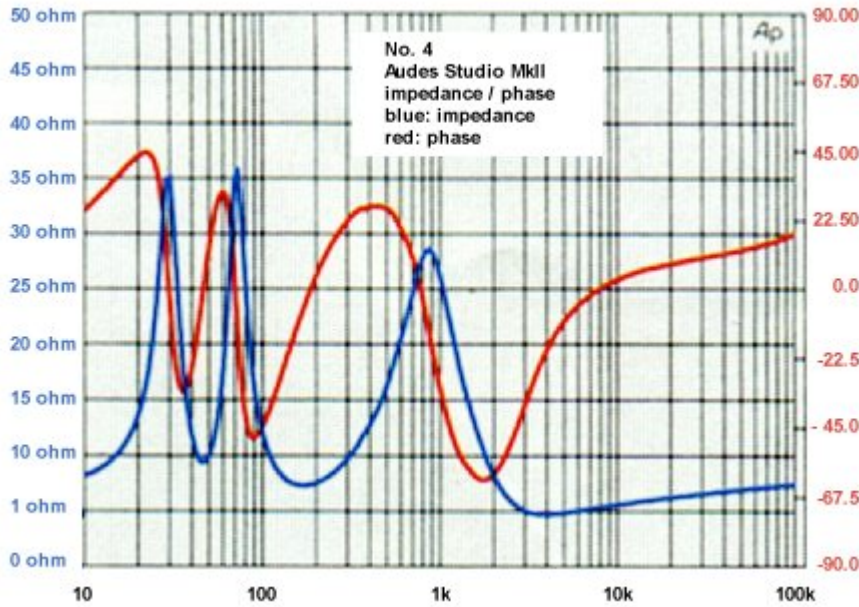
Audez Studio MkII i den lite tuffare delen vad detta angår. I gengäld är frekvensgången -frånsett lite ripple, speciellt i området 2-4 kHz - riktigt linjär.

Som vi så ofta sett förr påverkar frontty-get frekvensgången på ett i negativt sätt. Här går det i synnerhet ut över 3-4 kHz området, men Audez Studio MkII har dock fortfarande en riktigt förnuftig frekvensgång.

Mätningarna i högtalarens närfält visar att reflexsystemet är avstämt till ca. 45 Hz och (mindre överraskande), att delningsfrekvensen ligger i 2-3 kHz området. Basportens peak (blå kurva) vid dry-ga 1 kHz ser vi som en skönhetsfläck.

Impedansmässigt är Audez Studio MkII något atypisk, då min (4,7 ohm) ligger i 4-5 kHz området medan den i basområdet inte når under 7,4 ohm (165 Hz). Fasvinklarna ger inte bekymmer tack vare den generellt höga impedansnivån.

[Return to top of page](#)